

JIENA
NEMMEN
LI MOSÈ KITEB
ĠENESI



JIENA NEMMEN LI MOSÈ KITEB ĠENESI

“Žgur li inti ma temminx li Mosè kiteb Ġenesi. Ghaliex, dan hu bhallikieku qieghed tghid li x-xemx iddur madwar id-dinja, jew li vapuri li jbahhru l-boghod fl-oċeani jaqgħu mill-wieċ tad-dinja. Hadd illum m’ghadu jemmen dan aktar!”

Din hija l-attitudni ta’ hafna nies illum. Ghalkemm xi “skulari” moderni mhumiex ċerti dwar l-identità ta’ l-awtur ta’ Ġenesi, huma jaraw li Mosè kien l-awtur ta’ Ġenesi bħala superstizzjoni kbira. Qeghdin żbaljati dawn fil-fehma tagħhom jew le? It-twegiba hija “assolutament iva, huma qeghdin żbaljati għal kollox!” Fil-fatt, l-informazzjoni essenzjali hija disponibbli biex wiehed jikkonkludi li Alla uza lil Mosè biex jikteb Ġenesi.

Meta ahna niddiskutu dwar l-awtur ta’ xi ktieb Bibliku, hemm żewġ elementi li ghandhom ikunu kkunsidrati, jiġifieri, id-divin u l-uman. Ghandu Ġenesi oriġini divin—jew oriġini għal kollox uman? L-apostlu Pawlu ikkonferma,

“L-Iskrittura kollha hija mnebbħa minn Alla, u tiswa biex wiehed ighallem, iċanfar, iwiddeb, u jraww fis-sewwa” (2 Timotju 3:16).

Li t-Testment il-Qadim, **inkluż Ġenesi**, kien f’mohħ l-apostlu huwa ċar mill-kontenut, speċjalment billi t-Testment il-Ġdid ma kienx għadu rrivelat għal kollox. L-apostlu Pietru għamilha ċara li l-kittieba tat-Testment il-Qadim:

“Kitbu għax kienu mqanqlin mill-Ispirtu s-Santu” (2 Pietru 1:21).

Fl-ahharnett, u din hija forsi l-aqwa konsiderazzjoni, Ġesù nnifsu kkwota kunfidenzjalment minn Ġenesi fejn f’Mattew 19:4 naqraw:

“Ma qrajtux li sa mill-bidu l-Hallieq għamilhom raġel u mara, u qal, ‘Minhabba f’hekk raġel iħalli lil missieru u ’l ommu u jingħaqad ma’ martu u t-tnejn isiru haġa waħda?’”

Hawn Ġesù kkwota minn Ġenesi 1:27; 5:2; 2:24. Il-Hallieq (Kolossin 1:16) b'dan poġġha stampa li ma tistax tinbidel ta' approvazzjoni fuq ir-rakkont tal-holqien. Jekk xi hadd huwa ikkwalfikat biex ipoġġi lil l-umanità sewwasew fuq l-origini ta' Ġenesi, dan Hu l-Mulej wahdu.

Li taċċetta l-origini divin ta' Ġenesi jwassal biex wiehed ifittex dwar l-awtur tiegħu. Ix-xhieda aċċessibbli kollha turi għall-konkluzjoni li Mosè huwa l-uniku kandidat aċċettabbli!

L-ewwel hames kotba tat-Testment il-Qadim, jiġifieri, Ġenesi, Eżodu, Levitku, Numri, u Dewteronomju, huma msejha Pentatewku li jgħamlu għaqda shiha. Qari fuq fuq iżda bl-attenzjoni tal-partijiet individwali tagħhom jikkonferma li kull ktieb jispjega lil dak li jiġi qablu. Mingħajr Ġenesi, Eżodu jinqara bħallikieku kien ktieb nofs triq; mingħajr Eżodu, Levitku huwa misteru; u l-kumplement. Jidher li x'aktarx dawn mhumieħ hames volumi separati f'kategorija komuni, imma pjuttost, huma hames divizionijiet ta' l-istess ktieb. Huma lkoll igawdu l-istess tradizzjoni venerabbli li huma għaqda wahda miktuba minn Mosè. Għalhekk, biex turi lil Mosè bhala li hu l-awtur ta' xi wiehed minnhom huwa li tistabbilixxi lil Mosè li hu l-awtur ta' kull wiehed minnhom, il-hamsa li huma.

It-tieni, huwa 'l fuq minn kull dubju raġjunèvoli li Mosè kellu l-kwalifiki mehtieġa biex jikteb ktieb bħal dan. B'rizultat ta' l-adottar tiegħu fil-familja rjali ta' l-Egittu, hu kien raġel edukat hafna. F'Atti 7:22 naqraw dwaru,

“U Mosè trawwem fil-għerf kollu ta' l-Egizzjani u sar qawwi fi kliemu u ghemilu.”

Li hu kien mgħallem fir-religjon u fl-istorja tal-Lhud jista' jit-tiehed minn żewġ fatturi: (1) Ommu stess serviet bhala n-ners għat-trobbija tiegħu, u (2) hu emmen li kien qieghed jimxi skond ir-rieda ta' Alla fil-hin ta' l-ewwel tluq tiegħu mill-Egittu. F'Atti 7:23-25 naqraw,

“Imbagħad, meta kellu erbgħin sena, ġieħ il-hsieb li jżur lil hutu, ulied Israel. Hemm ra raġel Egizzjan jahqar lil wiehed minnhom u

qabeż għalih billi thallas minn dak li kien qieghed jahqru billi qatlu. Mosè haseb li hutu fehmu li Alla kien se jehlishom permezz tiegħu, iżda huma ma kienu fehmu xejn.”

Mosè kien kapaċi jikteb għaliex f' Eżodu 34:27 naqraw,

“U L-Mulej qal lil Mosè: Ikteb dawn il-kelmiet: għax fuq dawn il-kelmiet, jien għamilt għaqda miegħek u ma' Israel.”

Barra minn hekk, huwa kellu żmien biżżejjed biex iwettaq ix-xogħol waqt li kien qieghed imexxi lil-Lhud għal erbghin sena fid-deżert.

It-tielet, nies ispirati tat-Testment il-Qadim taw il-kreditu lil Mosè dwar li kiteb il-Pentatewku. Stqarrija ċara ta' din il-konvinzjoni mizmuma minn hafna hija espressa fit-2 Korintin 34:14,

“Hilkaj il-qassis sab ktieb tal-ligi ta' Alla mogħti minn Mosè” (Esdra 6:18; Nehemija 13:1).

Innota wkoll li fil-ktieb ta' Ġożwè “il-ligi” hija sinonima ma' “il-ligi ta' Mosè.” Naqraw f' Ġożwè 8:31-32,34:

“Bħalma Mosè, il-qaddej tal-Mulej, kien ordna lil ulied Izrael, kif inhu miktub fi ktieb il-ligi ta' Mosè...U kiteb hemm fuq il-ġebel kopja tal-ligi ta' Mosè, li kien kiteb quddiem ulied izrael...Imbghad Ġożwè qara l-kliem kollu tal-ligi, il-barka u s-saħta, dak kollu li hu miktub fi ktieb il-ligi.”

Permezz tal-profeta Malakija, Alla rrifera għal-ligi bhala “*il-ligi ta' Mosè l-qaddej tiegħi*” (Malakija 4:4). It-Testment il-Qadim hu mimli b'riferenzi ta' din in-natura.

Ir-raba', il-kittieba tat-Testment il-Ġdid ma wrew l-ebda dubju f'li jafferma li Mosè kiteb il-Pentatewku. B'riferenza għall-prattika Lhudija tal-qari publiku tal-Pentatewku, Ġakbu afferma l-awtorità ta' Mosè. Naqraw f' Atti 15:21,

“Għaliex sa mill-ewwel żminijiet kien hemm f’kull belt min ixandar il-Liġi ta’ Mosè u jaqraha fis-sinagogi kull nhar ta’ Sibt.”

Ma’ dan, l-apostlu Pawlu wkoll saħħaħ dan fejn naqraw fit-Tieni Korintin 3:15,

“Sal-lum stess, kull meta jaqraw il-Liġi ta’ Mosè hemm velu fuq qalbhom.”

Luqa rrakkonta lil Ġesù rxuxtat,

“U beda minn Mosè u l-profeti kollha jfissrilhom kull ma kien hemm fl-iskrittura fuqu”
(Luqa 24:27).

Issa, jekk Ġesù iddiskuta l-profeziji **kollha** dwar il-Messija ma’ l-apostli Tiegħu (Luqa qal li Ġesù hekk għamel), u Ġenesi fih xi whud minn dawn il-profeziji, (fih hafna minnhom), allura skond ir-raġuni, il-frazi *“jibda minn Mosè”* hija affermazżjoni ispirata li Mosè **kien** l-awtur ta’ Ġenesi!

Il-hames, il-veduta ta’ Ġesù dwar l-awtur tal-Pentatewku kienet magħmula ċara meta qal:

“Għal dak imbagħad li hu qawmien mill-imwiet, fil-ktieb ta’ Mosè, fejn jissemma l-għolliq, ma qrajtux kif Alla qallu: Jien Alla ta’ Abraham, Alla ta’ Izakk, Alla ta’ Ġakobb?” (Mark 12:26).

L-Iben ta’ Alla, Hallieq ta’ l-univers, u s-Salvatur ta’ l-umanità, ta lil Mosè l-awtorità tal-kitba tal-Pentatewku. Il-bniedem min hu biex ma jaqbilx ma’ **din** ix-xhieda?

Minhabba l-influenza tal-liberalmiżmu, hafna nies ihossu li dan huwa sugġett ta’ ffit importanza. Izda, kull sugġett li dwaru l-Bibbja tipprovdi dan l-ammont ta’ informazzjoni ċertament li mhux ta’ ffit importanza. Ladarba Alla ha hin biex jinkludi l-bćejjeç kollha għal din it-taħbila fil-Kelma Tiegħu, żgur li l-bniedem jiehu l-hin biex jaqqgħaddhom. Kif ikunu magħqudin, ikun jidher ċar li huwa jgħid bil-kuraġġ kollu: **“Iva, jiena nemmen li Mosè kiteb Ġenesi!”**

STUDJU TAX-XHIEDA STORIKA TA' ĠENESI

Ir-Realtà Storika tar-rakkont tal-Fidwa Ta' Ġenesi.

Il-pjan infassal minn Alla għall-Iskrittura tat-Testment il-Qadim jinkludi li Hu jirrivela għalina l-intervent storiku Tiegħu fix-xogħol tal-bniedem u tal-ġnus għall-fidwa ta' l-umanità irvinata. Jidher pjuttost ċar li hafna Kristjani m'għandhom l-ebda hsieb sinifikanti ta' dan il-pjan Biblikament infassal. Għal din ir-raġuni, il-konnessjoni importanti bejn il-fidwa sto-rika kif miksuba permezz ta' Kristu u r-rakkont Bibliku ta' dik il-fidwa kif maħduma minn Alla mis-sebħ ta' l-istorja tal-holqien u l-bniedem mhijiex maqbuda biżżejjed biex tipprotieġi emmiena li ma jissusspettawx mill-irwiefen qarrieqa tal-liberalizmu. Huwa f'dawn l-oqsma li l-liberalizmu jonfoħ maltempati kbar ta' duttrina falza kontra t-Testment il-Qadim bħala li huwa rakkont ta' fatti storiċi ta' min joqghod fuqu.

It-tema tal-Bibbja mill-bidu sat-tmiem hija l-fidwa. Fidwa storika (attwali) għandha tkun ix-xogħol ta' Alla fl-istorja tal-bniedem. Jew il-bniedem tabilhaqq waqa' permezz tad-dnub jew ma jistax ikun hemm fidwa tabilhaqq. Jekk il-kurċifissjoni kienet tabilhaqq l-att ta' fidwa ta' Alla allura f'xi waqt fl-istorja, il-bniedem tabilhaqq waqa' permezz tad-dnub. Huma l-kapitli tal-bidu ta' Ġenesi li jirrakkontaw dik il-waqa'. Il-bqija tar-rakkont Bibliku minn dak il-punt huwa r-rivelazzjoni ta' Alla nnifsu tat-twettiq ta' dik il-fidwa fl-istruttura ta' l-istorja tal-bniedem. Jekk din il-veduta storika-letterali ta' l-origini tagħna u l-waqa' u l-fidwa tkun imwarrba għall-veduta evoluzzjonarja ta' l-origini u żvilupp tal-bniedem, din tirrifletti konsegwentament fuq il-verità tal-Bibbja, fuq in-natura morali tal-bniedem (huwa tassew persuna moralment responsabbli?), u

fl-ahharnett fuq l-evalutazzjoni tiegħu tal-htieġa għall-Kristjan-eżmu ta' fidwa.

Mill-bidu, il-Bibbja hija miktuba fil-kontenut u fid-dieher ta' storja raġunevoli u sana. Ma hemm ebda l-inqas tagħrif li dawn l-iskritturi fihom xi hrafa. In-natura *storika u letterali* tar-Rakkont miktub hija faċilment iddeterminata fil-kuntrast għall-paraboli, allegoriji u għas-simbolizju li huma normalment spjegati fil-kontenut. Ahna nafu, bħala illustrazzjoni, li Luqa 8:4-15 hija parabola għaliex hekk jintqal fil-bidu. Ahna nafu wkoll li Galatin 4:21-31 hija allegorija għall-istess raġuni. Fejn il-Bibbja tghallem permezz ta' allegorija jew parabola jew simbolizmu din biċ-ċar tidher hekk jew immarkata jew inkella li wiehed jifhimha faċilment fil-kontenut. Li taqra l-paraboli, l-allegoriji, eċċ. tal-Bibbja, u mbagħad taqra Ġenesi huwa li tkun taf li Ġenesi għandu xebh mhux ftit ma dawn, iżda li dan jidher li hu dak li jitlobna biex nemmnu li hu—**fatt storiku**. Madankollu, il-liberalizmu ittimbra hafna mill-Iskrittura Mqaddsa, speċjalment il-kapitli tal-bidu ta' Ġenesi, u sfortunatament hafna mexxejja religjużi qegħdin jinqabdu f'din ix-xibka wkoll, bħala mitoloġiċi.

Il-mistoqsija hi, *“Huwa ta' importanza kif ahna nharsu lejn Ġenesi sakemm ahna nemmnu f'Ġesù bħala Mulej u Salvatur?” X'differenza tista' tagħmel għas-salvazzjoni tagħna jekk ahna nharsu lejn ir-rakkont tal-holqien bħala letterali jew mitoloġiku, jew jekk ahna nemmnux f'Noè u fid-dilluvju universali jew f'Ġona f'zaqq il-huta?”*

Izda waqt li twemmin mistqarr f'Ġesù bħala Salvatur f'dan il-punt jista' jidher li jnaqqas l-importanza għal li tiweġeb il-mistoqsija tagħna, din il-pozizzjoni (jekk sinciera) li taċċetta lil Kristu kemm jekk ahna naċċettaw Ġenesi jew le tonqos biex tagħraf l-implikazzjonijiet kontra Ġesù u l-appostli Tiegħu li aċċettaw il-ktieb ta' Ġenesi bħala *storikament awtentiku*. Din ukoll tirrifletti fuq l-ispirazzjoni mingħajr l-ebda żball tal-kittieba tal-Bibbja kif ukoll dwar l-importanza tat-tema Biblika.

I. IR-REALZZJONI TAL-FIDUĊJA STORIKA TA' ĠENESI GHALL-FIDWA TAL-BNIEDEM.

Riġettar tar-rakkont Bibliku tal-waqa' tal-bniedem u ta' l-atti tal-fidwa ta' Alla bhala li huma storikament mhux li wiehed jimmaġinahom ghandhom implikazzjonijiet serji u horox li huma relattivi ghan-neċessità u l-fiduċja tal-Kristjanezu ta' fidwa. Meta t-Testment il-Qadim ma jkunx meqjus bhala storja li hi ta' min joqghod fuqha, it-Testment il-Ġdid naturalment jaqa' taht suspett. Għax jekk ir-rakkont ta' Ġenesi tal-waqa' tal-bniedem mhuxwiex aċċettat bhala realtà x'jistax jagħmel il-fidwa permezz ta' Kristu bhala li hija neċessità? Jekk l-umanità ma waqgħetx tassew permezz tad-dnub minn xhix ahna neħ-tiegu li nkunu salvi jew mifdija?

It-Testment il-Qadim jipprezenta l-origini tal-bniedem, il-waqa' tiegħu, u n-nuqqas ta' abbiltà tiegħu biex jifdi lilu nnifsu u għalhekk jedukah għall-bżonn tassew tiegħu għas-salvazzjoni. It-Testment il-Ġdid jipprezenta lil Kristu bhala s-sodisfazzjon ta' dak il-bżonn. Għalhekk, iż-żewġ testmenti jiffurmaw għaqda ta' rakkont u skop. Ir-rakkonti tagħhom ta' l-umanità huma tant relatati flimkien li ma jstgħux ikunu mifruda u fl-istess hin isostnu li l-fidwa tal-bniedem hija htieġa umana.

Il-veduta tal-Bibbja ta' l-istorja għalhekk, tidher biċ-ċar li hija reliġjuża. (Minn żewġ kelmiet Latini, *Re*, tfisser lura u *Lega*, tfisser li torbot, ir-reliġjon tidher li hija s-sistema ta' Alla li torbot lill-bniedem midneb lura Għalih innifsu.) It-Testment il-Qadim jipprezenta l-origini u l-waqa' tal-bniedem. Il-liġi ta' Mosè tirrivela n-nuqqas ta' abbiltà tal-bniedem biex jifdi lilu nnifsu permezz tal-metodu tat-tjubija tiegħu nnifsu. Sal-hin li naslu għat-Testment il-Ġdid, ahna nkunu mgħallma li l-bniedem jinsab fi bżonn reali ta' feddej u għalhekk jipprezenta lil Kristu bhala l-Feddej.

Il-fidwa tal-bniedem hija l-qawwa ċentrali li madwarha l-kumpliment tat-tema tal-Bibbja hija mgeżwra. Minn Ġenesi kapitlu wiehed il-Bibbja tipprezenta d-dhul ta' Alla fil-hwejjeġ tal-bniedem għall-fidwa tiegħu. Dawk li jemmu biss fir-rakkont tal-Bibbja ta' l-istorja mill-waqa' tal-bniedem fil-ġnien għal

Kristu fil-Kalvarju jistghu jaraw il-kwadru storiku kollu li fih il-fidwa tagħna hija maħduma minn Alla. Jekk, mela, Ġenesi mhuwiex **letteralment tassew** imbagħad Alla kif ipprezentat fil-Vangeli mhuwiex meħtieġ!

II. L-IMPORTANZA LI TIPPRISERVA U LI TISTA’ TITTRAĊĊJA L-LINJA TAŻ-ŻERRIEGHA TAL-MESSIJA MATUL L-ISTORJA

Jekk ir-rakkont ta’ Ġenesi dwar l-origini tagħna u l-waqa’ hu mhares b’mod mitoloġiku allura l-umanità ma tistax tkun imħarsa bħala li waqgħet u fi bżonn tas-salvazzjoni. Xi jkun imbagħad il-bżonn ta’ Alla biex jippriserva l-linja taż-żerriegħa Messjanika minn Adam permezz tad-dixxendenti tiegħu, Noè, Abraham, David, eċċ., kif il-Bibbja tghid li Hu għamel? Għal xhix din tkun ippriservata? Imma jekk is-salvazzjoni mid-dnub hija essenzjali għall-bniedem imbagħad f’xi punt fl-istorja tiegħu nnifsu l-bniedem kellu li attwalment dineb. Ġenesi jirreġistra dak id-dnub u mbagħad jagħtina rakkont veru tal-wegħda tal-fidwa ta’ Alla permezz taż-żerriegħa tal-bniedem (Ġenesi 3:1-15). Jekk Ġenesi hu hrafa, kif xi reliġjużi illum qed isostnu, allura din il-wegħda hi hrafa wkoll, il-Mulej dahak bina! Il-bqija tat-Testment il-Qadim jirrivela l-priservazzjoni ta’ dik il-linja taż-żerriegħa mit-tnehhija u d-direzzjoni tagħha għal Kristu.

Atti sopranaturali biex jippriservaw dik il-linja taż-żerriegħa ma jistgħux jittiehdu serjament **jekk** il-kawża għal dawk l-atti m’għandix tkun meqjusa bħala li hija reali mal-fatti. Meta l-waqa’ tagħna permezz ta’ Adam kif irrivela f’Ġenesi tkun meqjusa bħala reali u tassew imbagħad il-linja taż-żerriegħa tal-Messija **kif imwiegħda** f’Ġenesi 3:15 tkun tista’ naturalment u essenzjalment tiġi ttraċċjata minn Adam għal Kristu. Din hija fin-natura tas-suġġett.

F’dan il-kontenut dawk l-atti sopranaturali kollha ta’ Alla biex jippriserva l-linja taż-żerriegħa jidhru li huma atti ta’ fidwa umana. Atti bħal dawn, bħal priservazzjoni ta’ Noè mid-dilluvju, il-priservazzjoni tal-linja taż-żerriegħa minn Abraham għal Kristu (irġiel neżlin direttament minn Abraham għal

Kristu permezz ta' kull generazzjoni ta' wara għal elfejn sena!), il-priservazzjoni tal-linja taż-żerriegħa fit-tribù ta' Ġuda meta Ġuda kien mhedded bil-qirda permezz tal-jasar ta' Babel, u twelid vergni, għandhom ikunu mharsa bhala atti sopranaturali ta' fidwa li kienu mehtieġa għad-dhul bil-ġisem tal-Mulej fid-dinja skond il-wegħda Tiegħu.

Veduta *letterali biss* tad-dnub ta' Adam tista' tagħti tifsira storika u ta' fidwa għal l-ittraċċjar tal-linja taż-żerriegħa minn Set għal Noè (Ġenesi 4:25—5:32), u minn Noè u ibnu Sem, li għexu matul id-dilluvju, (Ġenesi 11:10-26) li lilu l-wegħda tal-fidwa kienet aktar tard magħmula. (Ġenesi 12:3; 22:18; Galatin 3:16).

Li tittraċċja ż-żerriegħa minn Abraham għal David għal Ġesù (Matthew 1) mhijjex aktar storikament li titwemmen (kif xi wħud jidhru li jaħsbu) milli li tittraċċja ż-żerriegħa minn Adam għal Noè għal Abraham. Dan huwa eżattament dak li Mosè għamel għalina fil-listi genealogiċi ta' Ġenesi kapitli hamsa u hdax. U l-genealogija ta' Luqa (3:23-28) hija essenz-jalment l-istess tifrex il-korsa kollha ta' l-istorja minn Ġesù lura għal Adam. Jekk ir-rakkont tad-dnub ta' Adam ma jkunx meqjus bhala li hu storiku imbagħad dawn il-genealogiji, ta' Luqa inkluża, ma jstax li jkollhom xi tifsira Prattika. U, f'liema punt għandu jkun deċiż li Luqa waqaf milli jnizzel persuni attwali storiċi fil-genealogija tiegħu u beda biex jikteb f'persuni vvintati? U għal darb'ohra ahna nistaqsu, "X'ikun il-punt?"

X'inhu mbagħad l-iskop tal-kitba tal-genealogija ta' Ġesù minn Adam u li jgagħalna biex nittraċċjaw il-linja taż-żerriegħa tal-Messija mid-dnub ta' Adam? F'dan il-punt jidher ċar li din l-informazzjoni tghammarna bi prova dwar kemm wiehed jista' jorbot fuq Alla biex isalvana skond il-Kelma Tiegħu. Ġenesi 3:15 huwa prova tal-bżonn iddisprat ta' l-umanità għas-salvazzjoni ta' Alla. X'raġuni akbar jista' jkun hemm? Tnaqqis tal-kapitli tal-bidu ta' Ġenesi bhala storikament tassew eventwalment għandu jwassal għat-tnaqqis ta' Kristu sopranaturali u s-salvazzjoni li Hu b'mod sopranaturali kiseb għalina permezz tal-mewt u l-qawmien Tiegħu. Kull veduta ta' dawn il-kapitli

f'Ġenesi li mhix *storja awtentika* neċessarjament tqis il-ġenealogiji u l-ittraċċjar tal-linja taż-żerriegħa tal-Messija bhala mhux storika u mhux importanti. Dan hu dak li jkunu qed jagħmlu dawk li jghidu li Ġenesi huwa sempliċiment storja! Dan jikkawża nuqqas ta' fiduċja fil-Kelma ta' Alla u jikkawża n-nar tal-fidi li jieqaf milli jkompli jixhel!

III. KULL VEDUTA TA' ĠENESI LI MHIX STORIKAMENT TASSEW TGĦAWWAR MINN TAHT IL-FIDI F'ĠESÙ U FL-APPOSTLI TIEGĦU

Kull parti mill-Iskrittura li hija meqjusa bhala li hi mitoloġika huwa mod ieħor ta' nuqqas ta' għarfa ta' dak li l-Bibbja Mqaddsa tirreġistra f'dak il-punt bhala semgħiċiment mhux tassew. Dan hu speċjalment distruttiv meta l-Bibbja titlobna biex niehdu l-istqarrijiet tagħha bhala li huma ta' siwi u mbaġħad tibbaża duttrini fuqhom u titlobna biex inżommu dawn id-duttrini għal kwalunkwe prezz, ukoll għall-punt li nagħtu l-unika ħajja li aħna qatt jista' jkollna fuq din l-art.

Xi mplikazzjonijiet morali pjuttost profondi, huma nvoluti fit-tagħlim ta' Kristu u l-apostli Tiegħu, li xi drabi bbażaw id-duttrini tagħhom fuq il-validità storika tal-ġrajjet irrakkuntati f'Ġenesi. Ukoll, dawn id-duttrini, preċizi għaliex huma bbażati b'mod sewwa u kif jixraq fuq l-informazzjoni fil-ktieb ta' Ġenesi, jinvolvu l-integrità ta' Ġesù u ta' l-apostli, u l-ispirazzjoni mingħajr l-ebda żball tat-Testment il-Ġdid.

A. *Ġesù u Ġenesi.*

Ġesù haddan it-Testment il-Qadim bhala storikament ta' minn jorbot fuqu. Hu haddan il-verità bi stqarrija ġenerika mingħajr l-ebda eċċezzjonijiet. Naqraw f'Luqa 24:44-47,

“Imbaġħad qalilhom: “Meta kont għadni magħkom għeditkom dawn il-kelmiet, ‘Jeh-tieg li jsehħ kull ma nkiteb fuqi fil-Liġi ta’ Mosè, fil-Profeti u fis-Salmi.’ Imbaġħad fet-ħilhom mohħhom biex jifhmu l-Iskrittura. U qalilhom: “Hekk kien miktub, li l-Messija

jbati u fit-tielet jum iqum mill-imwiet, u li l-indiema għall-mahfra tad-dnubiet tixxandar f'Ismu lill-ġnus kollha, ibda minn Ġerusalem.”

Fi Ġwanni 5:39, naqraw:

“Intom tistudjaw l-Iskrittura, għax tghidu li fiha hemm il-hajja ta’ dejjem; hemmhekk issibu x-xhieda fuqi.”

Ukoll, fi Ġwanni 10:35 naqraw:

“Issa jekk il-liġi ssejjah allat lil dawk li waslitilhom il-kelma ta’ Alla—u l-Iskrittura ma tistax tithassar.”

Hawn naraw li Ġesù qieghed jghid li kient profezija tal-fidwa li Hu ġie biex iwettaq fuq is-salib. Hu emmen b’mod implicitu fir-rakkont **letterali** tal-hajja ta’ Elija u Eliżew li haddnu ghemjell sopranaturali (Luqa 4:25-27; 1 Slaten 17; 2 Slaten 5). Ġesù irrifera għal Ġona bhala *persuna storika* u l-esperjenza tiegħu f’żaqq il-ħuta hija *storikament tassew*. Naqraw f’Matteu 12:39-41,

“Izda hu wegibhom: “Sinjal iridu nisel haż-in u infidil! Imma Ġona għamel tlitt ijiem u tlitt iljieli f’żaqq il-ħuta, hekk ukoll Bin il-bniedem għad jagħmel tlitt ijiem u tlitt iljieli fil-qalba ta’ l-art. F’jum il-ħaqq, in-nies ta’ Ninwè għad iqumu kontra dan in-nisel u jikkundannawh, għax huma nidmu wara l-predikazzjoni ta’ Ġona; u araw, hawnhekk hawn min hu aqwa minn Ġona!” (ara wkoll Luqa 11:29-32).

Jekk dawn il-ġrajjet fil-fatt *ma sarux* x’jigri f’dan il-punt għall-integrità ta’ Ġesù? Tagħmel differenza kbira hafna fil-fidi tagħna fi Kristu dwar jekk dawn l-istejjer tat-Testment il-Qadim huma letteralment tassew jew le. Jekk Ġesù ma kienx korrett fuq dawn il-punti jista’ Hu jkun afdat għal kollox fuq punti

ohra? Il-mistoqsija reali hija, “Nistgħu ahna nafdaw lil Ġesù fil-punti kollha?

Ir-riferenzi Tiegħu għall-ktieb ta’ Ġenesi jinkludu r-rakkont ta’ Noè u d-dilluvju mad-dinja kollha. F’Matthew 24:37-39 naqraw:

“Bħal fi żmien Noè, hekk tkun il-miġja ta’ Bin il-bniedem. Għax kif fiż-żmien ta’ qabel id-dilluvju kienu jieklu u jixorbu, iżewġu u jizzewġu, sa dak in-nhar li Noè daħal fl-arka, u b’xejn ma ntebħu sa ma wasal id-dilluvju u garr lil kulhadd, hekk tkun il-miġja ta’ Bin il-bniedem.”

F’din il-kwotazzjoni Ġesù jirrifere mingħajr l-ebda żball għal Noè bħala persuna storika, għall-arka bħala reali, u għad-dilluvju li lahaq tant partijiet fid-dinja li “*garr lil kulhadd*” (vers 39.)

Attentat makakk tal-liberalizmu huwa li tissuggerixxi li Ġesù sata’ sewwa appella għall-mitoloġija sabiex jillustra d-duttrini Tiegħu. Izda dan jassumi mingħajr ebda xhieda li r-rakkonti ta’ Noè u Ġona, eċċ., huma hrejjeġ, u jagħmlu dan f’kontradizzjoni diretta għall-istqarrijiet ċari tal-Bibbja li dawn l-irġiel kienu reali u li l-ġrajjet li għalihom huma magħrufa ġraw tabilhaqq. Huwa impossibbli li tiegħu l-idea mill-Bibbja, kemm mir-rakkont tat-Tesment il-Qadim jew minn kwotazzjonijiet tat-Testment il-Ġdid, li kemm il-persuni u kemm il-ġrajjet kienu għal kollox mitoloġiċi.

Barra minn dan, l-avviċinament mitoloġiku jikkontradixxi l-bazi nfisha tal-logika tal-Mulej li fuqha Hu spiss iddetermina ċerti materji essenzjali tal-ħajja u duttrina.

Illustrazzjoni ta’ dan tinsab fil-Vangelu ta’ Matthew, kapitlu 19, versi 3 sa 9, fejn naqraw:

“U resqu fuqu xi Farizej biex iġarrbuh, u qalulu: “Jista’ wieħed jitleq lil martu fuq xi haġa, tkun xi tkun?” Izda hu qalilhom: “Ma qrajtux li sa mill-bidu l-ħallieq għamilhom

raġel u mara, u qal, ‘Minhabba f’hekk raġel iħalli lil missieru u ’l ommu u jingħaqad ma’ martu u t-tnejn isiru ġisem wiehed’? Għalhekk mhumiex iżjed tnejn, imma ġisem wiehed. Mela dak li għaqad Alla ma għandux jifirdu l-bniedem.’” Qalulu: “Mela allura għaliex ordna Mosè li żewġha jagħtiha l-kitba tad-divorzju u jibgħatha?” Qalilhom: “Kien minhabba l-ebusija ta’ raskom li Mosè takom il-permess tibagħtu n-nisa tagħkom. Izda ma kienx hekk mill-bidu. U ngħidilkom, li min jibgħat lil martu ħlief minhabba ż-żina, u jiżżewweġ oħra jkun ħati ta’ adulterju.”

Minn din ir-riferenza għal l-ewwel żewġ kapitli ta’ Ġenesi Ġesù wieġeb żewġ mistoqsijiet dwar iż-żwieġ u d-divorzju, żwieġ mill-ġdid, u adulterju. Ġesù *jargumenta fuq il-baži tal-veduta letterali Tiegħu tar-rakkont ta’ Ġenesi li Alla għamel l’ir-raġel u lill-mara mill-bidu* u wkoll għaqquadhom fiż-żwieġ biex b’hekk huma ma baqghux aktar tnejn iżda saru ġisem wiehed. Din l-għaqda ta’ raġel u mara f’ġisem wiehed hija n-natura tar-relazzjoni taż-żwieġ kif Alla halqu, qal Ġesù, u *jappella għall-Ġenesi 2:24* għal l-awtorità Tiegħu:

“Minhabba f’hekk (minhabba din il-kawża), it-tnejn isiru ġisem wiehed.”

“Il-kawża” hija n-natura ta’ l-għaqda taż-żwieġ *kif spjegata f’Ġenesi kapitlu tnejn*. Imbagħad minnufih wara l-appell Tiegħu għal Ġenesi għal l-origini u għan-natura taż-żwieġ Kristu jesprimi *l-qbil Tiegħu ma’ Mosè* billi jiddikjara, *“Għalhekk mhumiex iżjed tnejn, imma ġisem wiehed,”* u jikkonkludi fuq il-baži Skritturali t-twegiba Tiegħu lill-Farizej b’dan il-kliem:

“Mela dak li għaqad Alla ma għandux jifirdu l-bniedem” (Mark 19:6b).

Il-kelma “*mela*” tohroġ minn dak li Ġesù qal li kien in-natura tar-relazzjoni taż-żwieġ “*mill-bidu*” kif irrivelata f’Ġenesi kapi-tlu wiehed u tnejn.

Barra minn dan, Ġesù jkompli biex jirraguna minn *interpretazzjoni letterali ta’ Ġenesi* meta l-Fariżej fakkruh li Mosè ordna biex jagħti karta tad-divorzju u biex wiehed ikeċċi ’l martu. Hu wieġeb li Mosè hallihom biex jagħmlu hekk min-ħabba l-ebusija tal-qalb, iżda dan “*ma kienx hekk mill-bidu.*” Din hija t-tieni darba li Ġesù riferi “*ghall-bidu*” tal-bniedem u żwieġ kif inhu mfisser fl-ewwel kapitli ta’ Ġenesi.

Fl-ahharnett, fuq il-baži ta’ **veduta letterali** ta’ Ġenesi li meta raġel u mara jizzewġu huma jsiru ġisem wiehed u għalhekk ma jkollhomx dritt li jkissru dik l-għaqda, il-Mulej ippronunzja projbizzjoni assoluta kontra tkeċċija, hlief minħabba l-kawża taż-żina. L-implikazzjoni morali hija illi d-divorzju u ż-żwieġ mill-ġdid għal kull raġuni oħra hlief minn dik taż-żina tipproduċi adulterju.

Stqarrija ta’ duttrina ta’ restrizzjoni bhal din u li timplika moralment tkun mingħajr sens jekk il-baži ta’ l-affari kienet mitoloġika, kienet ħrafa! Fatti storiċi **biss** jistgħu jkunu ta’ raġun għall-pożizzjonijiet sodi tal-Mulej fil-kwistjoni taż-żwieġ u d-divorzju. La darba d-duttrina Tiegħu dwar il-kwistjoni taż-żwieġ kienet ibbażata biss fuq l-informazzjoni li ahna naqraw f’Ġenesi huwa essenzjali li tikkonkludi li Ġesù ikkunsidra dik l-informazzjoni bhala *storikament awtentika*.

Ġesù jgħidilna f’dan il-kliem Tiegħu li Alla li għamel kemm lir-raġel kif ukoll iż-żwieġ ma jagħtix id-divorzju għal kull kawża u jappella għall-ktieb ta’ Ġenesi bhala awtorità suffiċjenti għal dik il-konkluzjoni. Jekk ahna ma naċċettawx dak li Ġesù aċċetta bhala awtorevoli ahna sempliciment ma nistgħux ikollna fidi shiħa f’Ġesù Kristu bhala awtorevoli, infallibbli u divin.

Ġwanni wkoll jirrakonta incident li jhaddan it-twenmin tal-Mulej fir-rakkonti ta’ Ġenesi **bhala li huma letterali**. Waqt wiehed mid-dibattiti ta’ Ġesù mal-Lhud f’Ġerusalem Hu harig-

hom fil-beraħ dwar l-intenzjoni tagħhom biex joqtluh, u mba-
ghad Ġesù qalilhom,

*“Intom ġejjin minn missierkom li hu x-
xitan, u x-xewqat ta’ missierkom li hu x-
xitan, u x-xewqat ta’ missierkom tridu tagħ-
mlu. U dak kien qattiel sa mill-bidu, u qatt ma
zamm mal-verità, ghax il-verità ma tin-sabx
fih. Meta jįgdeb, ikun qieghed jitellem talli
hu, ghax dak giddieb u missier il-gideb”*
(Ġwanni 8:44).

Ġesù emmen lix-xitan kien l-ewwel giddieb fuq l-art u
qattiel. Hu emmen li Alla fir-realtà qal lil l-istoriċi Adam u Eva
dwar is-siġra letterali tat-tagħrif it-tajeb u l-hażin li:

“Dak in-nhar li tiekol minnha żgur li tmut”
(Ġenesi 2:17).

Iżda x-xitan gidbilhom meta qal,

“Le, żgur ma tmutux” (Ġenesi 3:4).

U b’dak il-mezz huwa qatel lir-razza umana.

Skond l-irraġunar tal-Mulej tagħna li Ġenesi jirreġistra fatti
storiċi kif huma attwalment ġraw ahna għandna nqisu li kull
veduta ta’ Ġensi li mhix il-veduta tal-Mulej neċessarja-ment
tnezza’ lil Ġesù mill-qawwa ta’ l-argumenti Tiegħu. Għalekk
hemm żewġ konkluzjonijiet li nistghu naslu għalihom, jew
Ġenesi jirreġistra **storja awtentika** jew inkella Ġesù **kien**
żbaljat. Din hija l-kwistjoni reali. Jekk l-interpretazzjoni ta’
Kristu ta’ Ġenesi ma kinetx korretta kif ahna nistghu nkunu
ċerti dwar lit-tagħlim Tiegħu huwa korrett fuq in-natura u l-
missjoni Tiegħu nnifsu? Tagħmel differenza kbira hafna jekk
ahna nharsux lejn Ġenesi bhala storiku jew mitologiku!

B. L-Appostlu Pawlu u Ġenesi.

Ir-rakkont ta’ Mosè ta’ l-origini tar-raġel u tal-mara u r-
rakkont tiegħu tan-natura tar-relazzjoni taż-żwieġ kif Alla hala-
qha, li r-raġel u martu huma ġisem wiehed permezz ta’ pjan

divin, ma jistax ikun impoġġi fl-istat ta' sempliċiment hrafa minghajr ma tirrifletti kontra l-verità ta' l-osservazzjoni ta' Pawlu fuq is-sugġett ta' l-omosesswalità li din hija passjoni hażina li hija kontra n-natura, u li din hija żball li ma jixraqx.

It-test shih ta' l-akkuża ta' Pawlu dwar id-dnub ta' l-omosesswalità fl-ittra tiegħu lir-Rumani huwa kif inhu ġej:

“Għalhekk Alla telaqhom għal ġibdiet bla ġieh. In-nisa tagħhom bidlu l-użu naturali fl-użu kontra n-natura; hekk ukoll l-irġiel hallew l-użu naturali tal-mara u xhelu bil-passjoni għal xulxin, irġiel ma' rġiel, biex jagħmlu hwejjeġ bla ġieh; u bi hlas ta' dan jirċievu fihom infushom il-hlas li haqqhom htijiethom” (Rumani 1:26-27).

Kif l-omosesswalità tista' tkun “kontra n-natura” kif l-apostlu jghid, sakemm din tikkontradixxi lin-natura vera ta' hwejjeġ kif ghamilhom Alla *fil-bidu*? L-apostlu jispjega li huwa “żball” għal raġel li jkun bi hsieb hażin ippassjonat lejn raġel iehor għaliex dan ifisser “*li hallew l-użu naturali tal-mara.*” Kif nistgħu niddeterminaw “*l-użu naturali tal-mara*” jekk ahna nirrifjutaw li naċċettaw bhala awtentika u ta' min jafdaha, ir-rivelazzjoni ta' Alla nnifsu tan-natura u l-bżonnijiet tar-raġel kif Alla ghamel u l-origini, skop u natura tal-mara li ghamel wara?

Riġettar tal-ġrajjet ta' l-ewwel żewġ kapitli ta' Ġenesi bhala verità storika jista' sewwasew jikkawża lil xi whud biex jirriġettaw mill-ewwel l-osservazzjonijiet ta' l-apostlu dwar l-omosesswalità. U dan żgur li jolqot fuq it-talba tiegħu għall-inspirazzjoni minghajr l-ebda żball (1 Korintin 2:12-13).

Ma hemm l-ebda mod li turi rispettt għal l-awtorità appostolika ta' Pawlu bhala rappreżtant ta' Kristu divin minghajr ma taċċetta bhala divinament awtorevoli l-Iskrittura tat-Testament il-Qadim li hu spiss iġib bhala konferma tal-konkluzjonijiet ta' l-argumenti tiegħu. Dan il-punt għandu jkun magħmul ċar fiż-żewġ illustrazzjonijiet li ġejjin.

1. *Id-duttrina ta' Pawlu ta' kundanna universali u l-bżonn b'konsegwanza għal salvazzjoni universali hija bbażata fuq il-verità storika tal-ktieb ta' Ġenesi.* Naqraw f'Rumani 5:12,14,

“Bħalma kien permezz ta' bniedem wiehed li fid-dinja daħal id-dnub, u permezz tad-dnub il-mewt, u hekk il-mewt laħqet il-bned-min kollha, għax kollha dinbu...Madankollu l-mewt saltnet ukoll minn Adam sa Mosè, imqar fuq dawk li ma waqghux fid-dnub li fih kien waqa' Adam, li kien xbieha ta' dak li kellu jiġi.”

L-apostlu Pawlu irraġuna lid-dnub ta' Adam għab id-dnub u l-mewt fid-dinja u li għalhekk il-bżonn konsegwenti tagħna għal Kristu huwa universali. Huwa bbaża dan il-bżonn tal-bnedmin kollha għal Kristu fuq *il-verità letterali* li Mosè irregistra fl-ewwel tliet kapitli ta' Ġenesi.

Huwa wkoll ibbaża l-argumenti tiegħu għall-htieġa universali għal Kristu fuq id-dnub *letterali* ta' Adam meta hu qal,

“Għax bħalma l-bnedmin kollha jmutu f'Adam, hekk ilkoll jiksbu l-hajja fi Kristu”
(1 Korintin 15:22).

U wkoll fit-Tieni Korintin 5:14 l-apostlu irraġuna li *“wiehed imut għal kulhadd”* li b'neċessità għandu jilhaq it-triq kollha lura għal Adam.

L-apostlu Pawlu esprima l-biza' tiegħu għall-knisja f'Korintu b'dan il-kliem:

“Li bħalma s-serp qarraq b'Eva bil-ħażen tiegħu, hekk fehmielkom jithassru mis-semplicità u s-safa tagħhom fi Kristu” (2 Korintin 11:3).

Fi kliem iehor, ix-xitan jigdbilna dwar il-Kelma ta' Alla. Dak hu l-mod li bih ix-xitan qarraq b'Eva u dak hu l-mod li hu jipprova biex ihassar ukoll l-imħuħ tal-Kristjani! Ix-xitan gidbilna dwar id-divinità tal-Mulej, gidbilna dwar il-qawwa

Tiegħu, gidbilna dwar il-ligi tal-mahfra, gidbilna wkoll dwar is-smewwiet u l-infern, u dwar il-moralità. Għaliex ahna m'għandniex naħsbu li hu jgħidbilna wkoll dwar l-origini ta' l-univers u dwar l-origini tal-bniedem u dwar id-dar tagħna fis-smewwiet u dwar id-dnub, speċjalment jekk dan jagħmel aktar nies li jemmnu l-gideb tiegħu dwar Kristu u s-salvazzjoni? Ix-xitan jipprova b'kull mezz ta' gideb biex iwassalna halli ma nemmnux il-Kelma ta' Alla. Dawk kollha li jgħallmu li Ġenesi huwa sempliciment storja huma maqbuda bil-gideb tax-xitan u b'hekk jinsabu taħt il-hakma tiegħu.

Jekk ahna nemmnu lil Mosè, lil Ġesù u lil l-apostlu Pawlu dwar il-verità kif hija miktuba f'Ġenesi, huma jharsuna mill-attentati tal-filosofji qarrieqa tal-bnedmin biex niddeterminaw l-origini tal-bniedem, l-iskop u d-destin tiegħu kuntrarju għall-fatti kif irrivelati fl-Iskrittura Mqaddsa. Fiducja shiha biss fil-veduta ta' Kristu u ta' l-apostli Tiegħu fuq Ġenesi tista' thares lill-knisja mill-ispekulazzjonijiet mingħajr twemmin ta' l-evoluzzjoni ateistika.

2. *Id-duttrina ta' l-apostlu Pawlu dwar il-post tar-raġel u tal-mara fil-knisja hija bbażata fuq il-verità storika tal-ktieb ta' Ġenesi.*

“Nixtieq li l-irġiel jitolbu kullimkien, jer-fgħu 'l fuq idejn safja bla għadab u bla ġlied. Hekk ukoll nixtieq li n-nisa jżżejjnu bi lbies xieraq, bil-modestja u bil-għaqal, mhux b'xagħarhom midfur, imma bl-eġhmil it-tajjeb, kif jixraq lil nisa li jridu jkunu twajbin. Il-mara għandha toqghod titgħallem bil-kwiet u l-umiltà kollha. Ma nhalli qatt li mara tghallem jew li taħkem fuq ir-raġel; hi għandha toqghod fis-skiet. Ghax Adam ġie magħmul l-ewwel, imbagħad Eva. U ma kienx Adam li safa mqarraq; kinet il-mara li, wara li kienet imqarraq, waqghet fil-htija. Madankollu hi ssalva bil-maternità tagħha sakemm

tibqa' tghix fil-fidi, fl-imhabba, fil-qdusija u fil-modestja" (1 Timotju 2:8-15).

L-appostlu Pawlu juza l-kelma ANER ghal "l-irgiel" f'din is-silta. Din mhijiex ghall-kelma ANTHROPOS li tirriferi ghal l-umanita kollha, kemm in-nisa kif ukoll l-irgiel. Din il-kelma ANER tfisser ir-raġel u ma tistax tfisser il-mara. Id-duttrina appostolika, mela, hija li l-irgiel ghandhom ikollhom it-tmexxija fil-knisja u mhux in-nisa. Dan ma jfissirx li r-raġel hu xi haga aktar mill-mara, xejn minn dan. Id-differenza hija biss fil-funzjoni taghhom. It-tnejn huma ta' l-istess valur f'ghajnejn il-Mulej imma ta' funzjonijiet differenti (ara Galatin 3:28). Il-Bibbja hija cara dwar dan: *irgiel u nisa huma differenti fil-funzjoni, imma ndaqs fil-valur*. Imbaghad l-appostlu jibbaza r-raġunijiet tieghu fuq il-fatti kif irrivelati fl-ewwel tliet kapitli ta' Ġenesi.

L-ewwel l-appostlu ispirat jappella ghal *l-ordni tal-hoqlien*.

"Għax Adam gie magħmul l-ewwel, imbaghad Eva" (vers 13).

Dan huwa minn Ġenesi 2:18-23. It-tieni, l-appostlu jappella għan-natura tal-mara kif spjegata f'Ġenesi 3:1-6,

"U ma kienx Adam li safa mqarrqa; kienet il-mara li, wara li kienet imqarrqa, waqgħet fil-htija" (vers 4).

In-natura tal-mara, jagħraf l-appostlu minn Ġenesi, hija distinta minn dik tar-raġel. In-natura tagħha ghandha t-tendenza lejn dak li hu domestiku u matern. Permezz tat-tfal u attenzjoni domestika hija tkun imwettqa hafna. In-natura nfisha tagħha tagħmilha l-priża naturali ta' irgiel hżiena minghajr ebda skruplu li jilgħabu fuq in-natura tagħha. Ma ttantax ix-xitan lill-mara fin-nuqqas tal-prezenza ta' zewgħa? Għalhekk in-natura tal-mara u tar-raġel huma murija mill-ktieb ta' Ġenesi kif Alla halaqhom mill-bidu bhala r-raġuni lura tad-duttrina ta' l-appostlu Pawlu illi r-raġel ghandu jkollu l-post tat-tmexxija fil-knisja kif ukoll fid-dar.

Fl-ahhar, l-apostlu jinsisti fuq l-eżattezza tal-letteralizzu ta' Ġenesi meta, biex ikkorrieġa l-azzjonijiet hżiena ta' xi nisa Kristjani f'Korintu, hu jgħid li:

“Mhux ir-raġel ġej mill-mara, imma l-mara ġejja mir-raġel. U mhux ir-raġel li kien mahluq mill-mara, imma l-mara li kienet mahluqa mir-raġel” (1 Korintin 11:8-9).

Jekk Ġenesi m'għandux jittiehed għal kollox b'mod *letterali* lanqas l-apostlu Pawlu m'għandu!

Ċ. Pietru U Ġenesi.

F'kapitlu tlieta tat-tieni ittra tiegħu, l-apostlu Pietru bil-qawwa jwissi lill-Kristjani biex jiftakru l-Kelma ta' Alla kemm fit-Testment il-Qadim kif ukoll fit-Testment il-Ġdid bhala difiżja kontra dawk li biex imaqdru u jwaqqgħu għaċ-ċajt jiċċdu l-fiduċja storika tal-Kelma ta' Alla. Huwa jispeċifika d-dilluvju ta' Ġenesi fil-jiem ta' Noè bhala eżempju li wiehed jista' joqgħod fuq il-wegħda tal-Mulej li jiġi f'gudizzju għal nies hżiena. (2 Pietru 3:3-6). Pietru juri wkoll li kienet il-Kelma ta' Alla li kienet il-“mezz” li origina d-dinja u wkoll li l-Kelma ta' Alla kienet il-“mezz” *“li d-dinja ta' dak iż-żmien tgharrqet u ntilfet”* (versi 5-7).

Fl-essenza Pietru qiegħed jgħid li d-dilluvju huwa konfermar *storiku* tal-fiduċja tal-Kelma profetika ta' Alla. Imbagħad hu jkompli biex iwissina li:

“Hekk ukoll bl-istess kelma ta' Alla s-smewwiet u l-art tal-lum huma merfughin għall-ħruq, miżmumin sa jum il-gudizzju, li jkun jum it-telfien tal-hżiena” (vers 7).

L-istess kelma li ġabet id-dilluvju tal-qirda fuq id-dinja hazina iġġib ukoll it-tmiem ta' din id-dinja preżenti. Imbagħad, *fuq dan bhala premissa*, bhala introduzzjoni, Pietru jirraguna billi jgħid,

“Araw daqxajn kif għandkom iġġibu ruhkom, kemm għandha tkun qaddisa u tajba

*hajjitkom...billi intom qeghdin tistennew
hwejjeg bhal dawn*

li hu spjega li ghandom isiru (versi 8-14).

Ghalhekk fuq il-bazi tad-*dilluvju storiku* li kien sar permezz tal-Kelma ta' Alla Pietru jfittex biex jikkonferma l-Kelma tal-Mulej li terga' tigi, biex teqred din id-dinja bin-nar, u biex iggib lin-nies il-hziena ghall-haqq. Din il-konferma tal-fiducja tal-Kelma tal-Mulej permezz ta' appell ghar-rakkont tad-dilluvju ta' Ġenesi kien il-mod ta' l-appostlu kif iwissi halli wiehed ikun attent dwar l-ghalliema foloz u biex iwassal lill-Kristjani halli:

*"harbirku biex tkunu misjuba minnu fis-sliem
bla tebgha u bla htija"* (vers 14).

Jekk ir-rakkont tad-dilluvju ta' Ġenesi *mhuwiex fatt storiku* allura l-argument kollu ta' Pietru ghall-hajja qaddisa huwa minghar bazi! Jekk, izda, ir-rakkont tad-dilluvju huwa acçettat bhala *letterali* hekk ukoll ikun il-hruq kbir li Pietru b'mod çar jiddeskrivi!

KONKLUŻJONI

Ahna osservajna illi Ġesù, Pawlu u Pietru ghamlu argumenti dottrinali u moralment çari, ibbażati fuq il-veduta *storika u letterali* taghhom ta' l-ewwel hdax-il kapitlu tal-ktieb ta' Ġenesi. Çahda tar-realtà storika ta' dawn ir-riferenzi minn Ġenesi tnażza' lil Kristu u lil l-appostli Tieghu mill-qawwa u l-bazi tad-duttrini taghhom. Il-veduta mitoloġika ta' Ġenesi tgħawwar minn taht dak li kull wiehed minnhom isostni li huwa l-bazi storiku li minnu d-duttrini taghhom huma mehuda. Ghalhekk iç-çahda tad-dipendenza storika ta' Ġenesi ghandha implikazzjonijiet serji hafna relattivi ghal l-infallibbiltà ta' Ġesù Kristu, l-ispirazzjoni divina ta' l-appostli Tieghu, u l-fiducja assoluta tal-Kelma ta' Alla.

Jalla ahna nhajruk biex issir Kristjan, xejn aktar, xejn inqas.

Ghamel dan illum!

Għal aktar informazzjoni iktib lil:

KNISJA TA' KRISTU
Flat 7, Polytechnic Flats,
Ġużè Debono Square,
Msida MSD 10
Malta